

22.9.2014

Elisa Kettunen

Valtiovarainministeriö
Kirjaamo
Assi Salminen
assi.salminen@vm.fi
valtiovarainministerio@vm.fi

Lausuntopyyntö luonnoksesta valtioneuvoston asetuksiksi väestötietojärjestelmästä annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta sekä väestötietojärjestelmästä ja väestörekisterikeskuksen varmennepalveluista annetun lain 22 §:n voimaantulosta

Kuntaliitto pitää esitettyjä muutoksia hyödyllisinä ja hallintoa pääosin tehostavina toimenpiteinä. Kuntaliitto kannattaa lausunnossa esitettyjen muutosten tekemistä väestötietojärjestelmästä ja väestörekisterikeskuksen varmennepalveluista annetun lain muuttamiseksi ehdotetulla tavalla.

Maahanmuuttovirastolle ja paikallispoliisille annettu rajoitettu toimivalta tallettaa ulkomaan kansalaisten tietoja väestötietojärjestelmään

Vaikka muutokset lakiin koskevat ensisijaisesti maahanmuuttoviranomaisia, maistraattia ja poliisia, asetusmuutoksella on välillisiä vaikutuksia erityisesti niiden kuntien käytäntöihin, joihin tulee paljon maahanmuuttajia. Tämä koskee kasvavaa joukkoa kuntia yhä pienempien kuntien vastaanottaessa pakolaisia. Muutoksista ja sen vaikutuksista on tiedotettava hyvin sekä kunnille että tietojärjestelmätoimittajille, jotta nämä muutokset voidaan huomioida kunnissa. Nykyisin pysyvän sosiaaliturvatunnuksen puuttuessa käytettävät väliaikaiset sosiaaliturvatunnukset aiheuttavat vaikeuksia saman henkilön tietojen käsittelyyn kunnan eri järjestelmien sekä eri viranomaisten välillä.

Lisäksi kuntien kotouttamistyötä ja maahanmuuttajien kotoutumista on hankaloittanut vaikeudet avata pankkitili Suomessa luotettavan henkilötunnuksen puuttuessa. Mikäli henkilölle myönnetyssä oleskeluluvassa on merkintä "henkilöllisyyttä ei ole voitu vahvistaa", ei monissa pankeissa suostuta avaamaan pankkitiliä. Pankkitilin puute estää yhteiskunnassa toimimista Suomessa, kun esimerkiksi palkan maksamiseksi joudutaan turvautumaan erityisjärjestelyihin tai kunnan toimeentulotukea joudutaan maksamaan käteisellä tai toisen henkilön pankkitilille. Tämä lisää väärinkäytösten ja harmaan talouden riskiä. Kelan maksamien etuuksien ja korvausten saaminen edellyttää myös pankkitiliä ja pahimmillaan pankkitilin puute on saattanut johtaa työsuhteen päättymiseen.

Viranomaisten tuleekin varmistaa, että uuden menettelyn myötä myös pankkisektorin käytännöissä tunnustetaan väestötietojärjestelmään tallennetut tiedot riittäviksi henkilötiedoiksi pankkitilin avaamista varten. Tällä on suuri merkitys maahanmuuttajien kotoutumiselle ja heidän työllistymiselleen, harmaan talouden estämiselle ja sosiaaliturvien oikealle kohdentumiselle.

Pysyvän rakennustunnuksen käyttöönotto

Kuntien kannalta on hyvä, että uuden rakennustunnuksen käyttöönoton jälkeen on edelleen mahdollista käyttää myös nykyisin käytössä olevaa rakennustunnusta, jonka yhtenä osana on rakennuksen sijaintikiinteistön tunnus. Näin mahdollistetaan, että kunnat siirtyvät uuden rakennustunnuksen käyttäjiksi vaiheittain järjestelmien kehittämistarpeiden ohjaamana, silloin kun ja se on kustannustehokasta ja kokonaisuuden kannalta järkevää. Tämä on hyvä menetely myös tiedon laadun varmistamiseksi muutostilanteessa.

Kiinteistö-, rakennus- ja huoneistotietojen sisältö- ja terminologiset muutokset

Ehdotettu terminologinen yhdenmukaistaminen maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) kanssa on tarpeen ja selkeyttää kuntien viranomaisten työtä ja tietojärjestelmien kehittämistä. On huolehdittava, että asetusten astuttua voimaan sanasto terminologia päivitetään viipymättä myös Yleiseen suomalaiseen asiasanastoon YSA:aan ja Yleiseen suomalaiseen ontologiaan YSO:oon sekä niihin kuuluviin alasanastoihin lainsäädäntöä vastaavalla tavalla.

SUOMEN KUNTALIITTO

Heikki Lunnas
Tietoyhteiskunta-asiain päällikkö

Elisa Kettunen
Erityisasiantuntija